

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
ФАКУЛТЕТ „ИКОНОМИКА НА ИНФРАСТРУКТУРАТА“
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА НА ТРАНСПОРТА И ЕНЕРГЕТИКАТА“

РЕЗЮМЕТА

НА НАУЧНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ

(които не повтарят публикациите, предоставени за присъждане на ОНС „Доктор“ и за заемане на академична длъжност „главен асистент“)

на гл. ас. д-р Илия Добромиров Гътовски
катедра „Икономика на транспорта и енергетиката“

Относно:

Участие в конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ по
професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност
Икономика и управление (Транспортна инфраструктура)

обнародван в ДВ, бр. 69 от 16.08.2024 г.

София, 2024

Съдържание:

I. Публикувани монографии

1. Монография – Хабилитационен труд
- II. Доклади, публикувани в сборници от научни конференции, индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация
- III. Статии и студии, индексирани в други международни бази данни с научна информация
- IV. Доклади, индексирани в други международни бази данни с научна информация
- V. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове
- VI. Публикувана глава от колективна монография
- VII. Публикувана глава от учебник и учебно помагало

I. Монография – Хабилитационен труд

1. Гътовски, И., **“ТРАНСПОРТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА В БЪЛГАРИЯ – СЪСТОЯНИЕ, ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ПЕРСПЕКТИВИ”**, ИК – УНСС, 2024, ISBN 978-619-232-818-4

Актуалността и значимостта на изследователския труд (монографията) се определят от извършените големи инвестиции и наложилите се спешни мерки за модернизация, реновиране и изграждане на транспортна инфраструктура на страната. Това е пряко свързано с необходимостта от извеждане на конкретни зависимости и показатели за повишаване на конкурентоспособността на видовете транспорт.

Обект на изследване е националната транспортна инфраструктура, която включва пътно шосейната; железопътната; пристанищната и въздушната инфраструктура.

Предмет на настоящото изследване са главните насоки за развитие и приоритети на предвидените дейности в областта на транспортната инфраструктура при нейното изграждане и модернизиране на територията на Република България. Тези насоки ще спомогнат да се определят тези проекти, които са от общ интерес за обществото и чиято реализация ще допринесе най-много за икономическото и социално развитие на страната ни.

Основната цел, която се поставя е да се разкрият проблемите в развитие на транспортната инфраструктура в България. В тази връзка е необходимо да се разкрият ясни зависимости между развитието на транспортната инфраструктура и влиянието и върху дейността на различните видове транспорт в транспортната система, от една страна на България и на ЕС и от друга на територията на различните райони в страната. С повишаване качеството на предлаганата инфраструктура по основните транспортни коридори преминаващи през територията на страната ни, ще се постигне намаляване на експлоатационните разходи на всички потребяващи и най-вече на транспортните оператори.

В подкрепа на главната цел в монографията са поставени и изпълнени следните основни задачи:

1. Разглеждане на теоретичните постановки във връзка със състоянието и развитието на националната транспортна инфраструктура.
2. Дефиниране на основните технически параметри и изискванията към транспортната инфраструктура при различните видове транспорт.
5. Идентифициране на основните проблеми свързани с качеството на транспортната инфраструктура.
7. Проучване и систематизиране на специализирана литература от български и чуждестранни източници в областта на транспортните политики на страната ни и на ЕС.
8. Оценка на държавната политика в сектора, не само от гледна точка изпълнението на основни инфраструктурни проекти, но и в посока създаване на условия за технологично развитие, свързано с повишаване на сигурността на превозите, развитие на комбинирани превози, стимулиране на конкуренцията и повишаване на екологичността.
9. Набавяне на необходимите данни във връзка с показателите, характеризиращи състоянието на националната транспортна мрежа.

С постигането на главната цел и изпълнението на поставените задачи ще се докаже не само авторовата теза, а и основни зависимости между транспортната инфраструктура, нейното много по-добро техническо състояние и съкращаване сроковете на доставка при товарния транспорт и намаляване на времепътването съответно при пътническия. С подобряване параметрите на инфраструктурата ще бъде привлечен и допълнителен международен (транзитен) трафик, който ще генерира повече приходи от инфраструктурни такси. Допълнителни предимства от изграждането на нова транспортна инфраструктура и реконструиране и рехабилитиране на съществуващата са т.нар. външни транспортни

ефекти, а именно – повишаване на ефективността при използването на подвижния състав (намаляване на експлоатационните разходи) и драстично намаляване на пътно-транспортните произшествия вследствие на повишената безопасност при движението на превозните средства.

Основната теза на настоящата разработка се заключава в следното:

Състоянието и развитието на транспортната инфраструктура в България са важен фактор, който оказва ключово значение върху конкурентоспособността на транспортните компании и възможностите за осъществяване на интермодалните превози.

За нуждите на научното изследване се формулирани следните работни хипотези:

1. Изграждането и модернизирането на транспортната инфраструктура ще допринесе за получаването на допълнителни приходи в икономиката, както и за намаляване на експлоатационните разходи в транспорта.
2. Добре развитата, модернизирана транспортна инфраструктура ще доведе до подобряване на транспортно икономическите връзки на България със съседните страни и между районите вътре в страната.
3. Повишаване качеството на транспортната инфраструктура оказва пряко влияние за намаляване вредните емисии в околната среда, което е пряко свързано с постигане на устойчиво развитие на транспорта.

Основните научни резултати, които са постигнати в монографията, могат да се обобщят в следните групи:

1. Проучени, оценени и систематизирани са знания за транспортната инфраструктура в България, европейската транспортна мрежа, европейската транспортна политика за развитие на транспортните коридори. Изведени са техните особености, обхват, цели, ползите от приложението им и е очертана ролята им за ефективното развитие на транспорта. Дефинирани са основните технически параметри и изискванията към транспортната инфраструктура при различните видове транспорт. Анализирано е стратегическото географско положение на България като кръстопът между транспортните коридори по направления запад – изток и север – юг.
2. Изследвани са състоянието и тенденциите в развитието на транспортната инфраструктура в България и бъдещи приоритетни проекти в същата област. Анализирани са състоянието и тенденциите в развитието на транспортната инфраструктура в България за периода 2010-2030

година. Идентифицирани са основните проблеми, свързани с качеството на транспортната инфраструктура. Очертани са основните възможности за интегриране на националната с европейската транспортна мрежа. Извършена е оценка на държавната политика в сектора, не само от гледна точка изпълнението на основни инфраструктурни проекти, но и в посока създаване на условия за технологично развитие, свързано с повишаване на сигурността на превозите, развитие на комбинирани превози, стимулиране на конкуренцията и повишаване на екологичността. Проучени и систематизирани са политиките в областта на транспортната инфраструктура както на национално, така и на европейско ниво. Обоснована е необходимостта от модернизация и реконструкция на съществуващата транспортна инфраструктура.

3. Разработени са модели, чрез които се доказва повишаване скоростите на движение в следствие на модернизираната транспортна инфраструктура, респективно намаляване на общото време за пътуване на пътници и товари. Направени са изчисления за спестено време и разходи при пътуване по вече изградени и модернизирани проекти в транспортната инфраструктура. Разработена е карта на състоянието на транспортната инфраструктура в България по основните видове транспорт.
4. Доказани са по-ефективно използване на съществуващата инфраструктура в резултат от подобряване на параметрите ѝ, повишаване на капацитета ѝ чрез интензифициране на транзитния трафик и увеличение на доходите от експлоатацията ѝ. Подобрена е конкурентоспособността на транспортния сектор чрез създаване на условия за по-качествено задоволяване на търсенето на транспортни услуги.
5. Установени и доказани са важни връзки и зависимости между ролята и значението на транспортната инфраструктура и икономическото развитие на страната. Определени са икономическите връзки между развитието на транспортната инфраструктура на страната и конкурентоспособността на видовете транспорт. Изведени са насоки за повишаването на конкурентоспособността на транспортната инфраструктура на страната и за устойчивост на реализираните проекти. Доказана е връзката между повишаване на икономическия растеж в България и модернизацията на транспортната инфраструктура и внедряването на интелигентни транспортни системи при управлението ѝ. Изведени са възможности за развитие на националната транспортна инфраструктура не само по основната ТЕН-Т мрежа

(Европейски транспортен коридор: Ориент-Източно средиземноморски и Рейнско-Дунавски), но и връзки със съседните ни държави.

II. Доклади, публикувани в сборници от научни конференции, индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация

2. Velikova, E., & Gatovski, I. (2023). Improving the Quality of Public Transport to Achieve Environmental Sustainability in the City of Sofia, Bulgaria. Environmental Science and Engineering (pp. 123–132). Springer Science and Business Media. DOI: 10.1007/978-3-031-42588-2_11. ISBN online: 978-303142587-5, ISSN online: 1863-5520. <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85175997293&origin=resultslist>

Усъвършенстването на качеството на услугите в обществения градски транспорт е важна предпоставка за осигуряване на екологична устойчивост в градовете. Качеството е част от социалната ефективност, необходима за постигане на устойчивост в градското развитие, а увеличаването на използването на обществения транспорт вместо частни превозни средства е от основно значение за намаляване на вредното въздействие на транспорта и за постигане на екологичния компонент на устойчивото развитие. Кризите от последните три години създадоха редица ограничения за превоза на пътници и транспортните оператори от сферата на обществения транспорт трябваше да намерят нови подходи за решаване на задачите, свързани с нормалното му функциониране. Най-важният въпрос, който стои пред тях, е да възстановят доверието на пътниците, като предоставят безопасни и качествени услуги. В настоящата публикация, въз основа на анализ на състоянието на обществения транспорт в град София, България, за периода 2019-2022 г., са предложени насоки за повишаване на качеството на предлаганите услуги. Подобряването на качеството, от своя страна, ще допринесе за предпочитането и използването на обществения транспорт в по-голяма степен. Представени са препоръки и мерки за бъдещото развитие и състояние на обществения транспорт в град София, за неговата модернизация и устойчиво развитие.

3. Velikova E., & Gatovski I. (2022). Innovative Approaches to Reduce the Level of Environmental Pollution from Bus Transport in Sofia, Bulgaria. Environmental Science and

Engineering, pp. 299 - 308. DOI: 10.1007/978-3-031-07500-1_26. ISBN online: 978-303107499-8, ISSN print: 18635520, ISSN online: 1863-5539
<https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85142717374&origin=resultslist>.

В публикацията се разглеждат някои от основните фактори, които влияят върху степента на екологичност на градския автобусен транспорт, като се акцентира върху модернизацията на подвижния състав и използването на алтернативни източници на гориво като иновативни транспортни решения. Разгледан е 10-годишен период - от 2010 до 2020 г., за който е направен анализ с колко се намаляват вредните емисии при автобусите с по-висок евростандарт на примера на предприятието за извършване на обществен транспорт в столицата на България - „Столичен автотранспорт“ ЕАД. Научните изследвания и иновациите в областта на транспорта са от решаващо значение за осигуряването на бърз, безопасен и екологичен транспорт за гражданите и предприятията в големите градове. Транспортният сектор се нуждае от иновативни решения повече от всякога, тъй като разходите за превоз на пътници ще нарастват в стойностно и времево изражение, особено след повишаването на цените на горивата в световен мащаб. Намаляването на нивото на вредните емисии от градския транспорт ще доведе до устойчивост на околната среда, което е цел и приоритет на всички страни от ЕС. Ето защо търсенето на иновативни подходи в областта на транспорта е от решаващо значение.

III. Статии и студии, индексирани в други международни бази данни с научна информация

4. Гътовски, И., Арнаудов, Б., (2023). Тенденции в развитието на транспортната инфраструктура в България. Икономически и социални алтернативи, (2), 5-23. DOI: <https://doi.org/10.37075/ISA.2023.2.01>. ISSN print: 1314-6556, ISSN online: 2534-8965 <https://ideas.repec.org/a/nwe/iisabg/y2023i2p5-23.html>.

[УНСС :: Икономически и социални алтернативи \(unwe.bg\)](#)

Развитието на обществената инфраструктура е важно за всяка една страна, за да успее тя да постигне целите за икономическото и социалното си развитие. Ефективната публична инфраструктура има широкообхватно въздействие при подпомагане на икономиката за постигане на политиките в транспортния сектор. Транспортната инфраструктура е

обвързана пряко с икономическия растеж главно заради увеличаващото се съвкупно потребление и дела на инвестиционните разходи (Бакалова, 2018). Развиването на транспортната инфраструктура стимулира публичните разходи, което води до разширяване на технологичната база. Целта на статията е да се очертаят основните тенденции при изграждането на инфраструктурата в България при различните видове транспорт. Анализирана е способността на транспортните активи да запазят нивото си на обслужване до края на експлоатационния си живот и тяхната гъвкавост при посрещане на промените в моделите на търсене. В заключение са изведени основните тенденции при разширяване на инфраструктурния капацитет, подходите при поддържането, модернизирването и интегрирането на нови цифрови технологии при изграждането ѝ.

5. Гътовски, И. (2022). Състояние и развитие на пътно-шосейната инфраструктура в България. Механика Транспорт Комуникации, (1), 1- 8. ISSN print: 1312-3823, ISSN online: 2367-6620. https://mtc-aj.com/MTC-aj_paper.2182.htm.

[Journal information | ERIH PLUS \(hkdir.no\)](#)

В доклада е разгледано текущото състояние и развитието на пътно-шосейната инфраструктура за периода 2010 – 2020 година. Акцент е поставен върху доизграждането на автомагистралите и първокласни пътища, които са част от основната и разширена Трансевропейска транспортна мрежа (TEN-T), преминаваща през страната. Пълното доизграждане на всички магистрали и републикански пътища от висок клас в нашата страна и модернизиране на връзките със съседните държави по европейските коридори ще доведе до привличане на нови транзитни товаропотоци и пътничкопотоци, повишаване на конкурентоспособността на българската икономика и икономически растеж. Конкретно за автомобилния транспорт развитието на пътно-шосейната инфраструктура, е важен фактор, който ще оказва влияние върху намаляване времето за доставки, намаляване разхода на гориво и намаляване на вредните емисии за околната среда.

6. Гътовски, И. (2022). Развитие на транспортната инфраструктура в автомобилния и железопътен транспорт. Международни отношения, 51(5-6), 177–186. ISSN print: 0324-1092. [За нас - СПИСАНИЕ МЕЖДУНАРОДНИ ОТНОШЕНИЯ \(spisaniemo.bg\)](#)

Развитие на транспортната инфраструктура в автомобилния и железопътен транспорт - СПИСАНИЕ МЕЖДУНАРОДНИ ОТНОШЕНИЯ (spisaniemo.bg)

<https://spisaniemo.bg/%d1%80%d0%b0%d0%b7%d0%b2%d0%b8%d1%82%d0%b8%d0%b5-%d0%bd%d0%b0-%d1%82%d1%80%d0%b0%d0%bd%d1%81%d0%bf%d0%be%d1%80%d1%82%d0%bd%d0%b0%d1%82%d0%b0-%d0%b8%d0%bd%d1%84%d1%80%d0%b0%d1%81%d1%82%d1%80%d1%83/>

В доклада е направен кратък анализ на състоянието и развитието на пътно-шосейната и железопътната инфраструктура в България, която се явява основен фактор за „Транспортната свързаност“, както за регионите в страната, така и за свързаността между различните държави. Изведени са конкретни политики и проекти за изграждане и модернизация на инфраструктурата в сухопътния транспорт на България до 2030 г. по Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027. Акцент е поставен върху доизграждането на автомагистралите и железопътните линии, които са част от основната и разширена Трансевропейска транспортна мрежа (TEN-T), преминаваща през страната. Пълното доизграждане на всички магистрали и републикански пътища от висок клас в нашата страна, модернизиране на основните железопътни линии и връзките със съседните държави по европейските коридори ще доведе до привличане на нови транзитни товаропотоци и пътникопотоци, повишаване на конкурентоспособността на българската икономика и икономически растеж.

7. Гътовски, И. (2021). Търсене и предлагане на обществен превоз на пътници в градска среда. Научни трудове на УНСС, (3), 265-279. <http://unwe-research-papers.org/bg/journalissues/article/10412>. ISSN print: 0861-9344, ISSN online: 2534-8957. <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=972792>.

В доклада са разгледани фактори оказващи влияние върху търсенето и предлагането на транспортни услуги в градска среда. Акцентът е поставен върху развитието на обществения транспорт в гр. София, неговата модернизацията и устойчивото развитие. Изведени са данни за пътникопотока и пробег на различните оператори до 2019 г. Направен е анализ

на структурата на подвижния състав, който обслужва градския транспорт в София, по различни показатели.

8. Гътовски, И. (2022). Насоки за повишаване качеството на транспортните услуги при превоза на пътници в градска среда. Механика Транспорт Комуникации, том 16, брой 3/1, 166-171. ISSN print: 1312-3823, ISSN online: 2367-6620. <https://mtc-aj.com/library/1610.pdf>. [Journal information | ERIH PLUS \(hkdir.no\)](#)

В разработката ще бъдат разгледани основните фактори влияещи върху качество на обществения транспорт, като акцентът се поставя върху влиянието на новия подвижен състав върху транспортното обслужване на пътниците. Разгледани са показатели за качество и е направена връзка между тях и влиянието им върху транспортните услуги. Направен е анализ на възрастовата структура на подвижния състав обслужващ градския транспорт в гр. София. Повишаване качеството на транспорта е от решаващо значение за осигуряване на бърз, безопасен и чист транспорт за гражданите и бизнеса в големите градове. Транспортният сектор повече от всякога се нуждае от иновативни решения, тъй като разходите за превоз на пътници ще нарастват в стойностно и времево изражение. Съществува риск от трайно увеличаване на цената на превозната услуга, поради поскъпване на енергийните ресурси и по-високи разходи за поддържане на инфраструктурата. Основната предпоставка за повишаване конкурентоспособността на транспортната фирма е повишаването на качеството на транспортното обслужване. Повишаването на конкурентоспособността на транспортната фирма се свежда до реализирането на максимален ефект от повишаване качеството на транспортното обслужване с минимални разходи. Качеството на транспортното обслужване се характеризира с качествени показатели като: време на пътуване, редовност, ритмичност, удобство, комфорт и сигурност, които ще подобрят своите стойности чрез подновяване и модернизация на подвижния състав.

9. Iliya Gatovski & Daniel Yordanov, 2018. "The Socio-Economic Role Of Passenger Freights And The Factors That Determine The Demand For Them," Entrepreneurship, Faculty of Economics, SOUTH-WEST UNIVERSITY "NEOFIT RILSKI",

BLAGOEVGRAD, vol. 6(1), pages 49-63. ISSN (print) 1314-9598, ISSN (online) 2367-7597.
<https://ideas.repec.org/a/neo/epjour/v6y2018i1p49-63.html>.

Добре организиранят и качествен пътнически транспорт осигурява нормалното функциониране на националната икономика на България и задоволява потребностите на населението при нуждата от пътуване. Пътническият транспорт е тясно свързан с всички сфери на общественото обслужване на населението и е необходима предпоставка за използване на всички видове услуги, предоставяни от търговията, социално-битовото обслужване и туризма. Търсенето на пътнически превози се формира под въздействието на множество фактори от различно естество, които формират заобикалящата среда и въздействат по различен начин върху нея, което от своя страна налага тяхната селекция и класификация.

10. Гътовски, И. (2020). Развитие на транспортната инфраструктура за подобряване на свързаността между регионите. International Journal of Sciences and Arts, 1, 125-137. ISSN online: ISSN 2671-3551. <http://ijsa.mk/wp-content/uploads/2020/07/IJSA-Volume-1.pdf>

С влизането на България в ЕС националният пазар прерасна в единен европейски пазар и един от най-динамично променящите се стана транспортния. Въпреки общата европейска транспортна политика всяка страна провежда своя отделна такава за развитие и усъвършенстване на транспортната система и в частност транспортната инфраструктура, която функционира на нейната територия. В същото време се провеждат и мерки за изграждане на транспортна система, обхващаща цялата територия на ЕС. Превозвачите от ЕС могат да извличат всички предимства от вътрешния пазар и да осъществяват дейността си по най-ефективен начин на базата на условията за конкуренция, хармонизиране в значителен брой области, като изисквания за сигурност, технически спецификации и професионални стандарти.

11. S. Tzvetkova, I. Gatovski (2022) GUIDELINES FOR RESTORING CONSUMER TRUST IN THE SERVICES PROVIDED BY THE PUBLIC TRANSPORT IN THE CITY OF SOFIA AFTER THE COVID-19 PANDEMIC AND INCREASING ITS SOCIAL EFFECTIVENESS, TRAKIA JOURNAL OF SCIENCES, Vol. 20, no. Suppl.1 pp. 61 – 66, ISSN 1312-1723 (Print)

1313-3551 (Online)

линк: [GUIDELINES FOR RESTORING CONSUMER TRUST IN THE SERVICES PROVIDED BY THE PUBLIC TRANSPORT IN THE CITY OF SOFIA AFTER THE COVID-19 PANDEMIC AND INCREASING ITS SOCIAL EFFECTIVENESS – DOAJ](#)

линк: [Trakia Journal of Sciences – DOAJ](#)

След като градовете преодоляха пиковите на заболяемост от COVID-19, те се сблъскаха с негативните последици от кризата, от която транспортният сектор беше особено засегнат. Приетите мерки и въведените ограничения инициираха необходимостта предприятията, работещи в сферата на обществен транспорт, да възприемат адекватни управленски подходи за решаване на проблемите, свързани с нормалното му функциониране. На дневен ред стои въпросът за възстановяване на доверието на пътниците чрез осигуряване на сигурни и качествени услуги. Настоящата разработка предлага насоки за възстановяване на доверието на потребителите и повишаване на социалната му ефективност въз основа на направен анализ на динамиката на градския транспорт в град София за периода 2019-2021 г.

12. Гътовски, И., (2017), Guidelines improved the quality of transport services by road, Научно списание "Инфраструктура и комуникации", бр.11-12, УНСС, стр. 277-281, ISSN 1314-0930.

В настоящата разработка са разгледани основни фактори влияещи върху повишаване качеството на транспортното обслужване при превоза на товари. Направено е анкетно проучване, което цели да изведе на преден план най-важните предпоставки, които оказват влияние върху взимането на решение от страна на потребителите при избор на превозвач. Разгледани са показатели за качество и е направена връзка между тях и влиянието им върху

конкуренетоспособността на автомобилните фирми. Развитието на автомобилния транспорт и повишаване качеството на транспортната услуга са от решаващо значение за осигуряване на бърз, безопасен и чист транспорт за бизнеса и гражданите в Европа.

В статията се прави опит да се даде отговор на въпроса: Кои фактори влияят върху потребителите при вземането на решение за избор на превозвач? Отговора в голяма степен ще подпомогне на транспортните фирми при формирането на техните конкурентни стратегии.

13. Blagoev, D., Gatovski, I., & Sterev, N. (2014). DYNAMIC CHANGES OF FOOD PRODUCERS IN BULGARIA. Acta Scientiarum Polonorum. Oeconomia, 13(1), 5-18.

Retrieved from <https://js.wne.sggw.pl/index.php/aspe/article/view/4104>. ISSN:

1644-0757. [https://web.p.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=0&sid=0bd6806e-3af0-49ce-a87f-](https://web.p.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=0&sid=0bd6806e-3af0-49ce-a87f-6ba399481a91%40redis&bdata=JnNpdGU9ZWhvc3QtbGl2ZQ%3d%3d#AN=100723489&db=bsu)

[6ba399481a91%40redis&bdata=JnNpdGU9ZWhvc3QtbGl2ZQ%3d%3d#AN=100723489](https://web.p.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=0&sid=0bd6806e-3af0-49ce-a87f-6ba399481a91%40redis&bdata=JnNpdGU9ZWhvc3QtbGl2ZQ%3d%3d#AN=100723489&db=bsu)
[&db=bsu](https://web.p.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=0&sid=0bd6806e-3af0-49ce-a87f-6ba399481a91%40redis&bdata=JnNpdGU9ZWhvc3QtbGl2ZQ%3d%3d#AN=100723489&db=bsu).

Производството на храни и напитки в България се промени драстично след пълноправното членство в ЕС през 2007 г. Тази промяна се отрази не само върху структурата на производството, но и върху структурата на вноса и износа, както и върху общия производствен потенциал на хранително-вкусовия сектор. Целта на статията е да разгледа промените от гледна точка на отделния производител. Това означава да се даде отговор на въпроса: Защо българското производство на селскостопански и хранителни продукти се влошава? Анализите показаха, че хранително-вкусовата промишленост няма възможност да премине над стойностите от 80-те години на миналия век. Отчасти това състояние е резултат от неразбирането от страна на преработвателите на храни как да управляват по-ефективно своето производство. Най-големият потенциал за динамична промяна на българската хранителна промишленост е в иновационните вложения (разработване на нови продукти и технологии, подобряване на цялостния маркетинг). За хранително-вкусовия сектор основна роля сред всички видове иновации имат продуктовете иновации.

14. Гътовски, И., (2024), Оценка на въздействието от внедряване на електробуси върху количеството на емитираните вредни емисии в гр. София, Научни трудове на УНСС, том 3 2024, стр 153-166, ISSN (online): 2534-8957.

[УНСС :: Научни трудове на УНСС \(unwe-research-papers.org\)](http://unwe-research-papers.org)

Транспортният сектор играе ключова роля в развитието на съвременните градове, но същевременно е един от основните източници на замърсяване на въздуха. В градове като София, където замърсяването на въздуха е сериозен проблем, модернизацията на градския транспорт е наложителна. В тази статия се анализира влиянието на внедряването на електробуси върху количеството на емитираните вредни емисии в София, като се разглеждат както настоящите данни до 2024 г., така и прогнозите за следващите 3-7 години. За оценка на въздействието се използва сравнителен анализ на данни за вредните емисии преди и след внедряването на електробусите. Използваните данни са на база експлоатационни показатели от „Столичен автотранспорт“ ЕАД и други източници като „Център за градска мобилност“ ЕАД и Столична община. Анализирани са количествата на емисиите на фини прахови частици (ФПЧ10), въглероден оксид (CO), въглеводороди (C_xH_x) и азотни окиси (NO_x). Също така са направени прогнозни сценарий до 2030 г., базирани на текущите тенденции и планирани инициативи.

15. Милушева, Н., & Гътовски, И. (2022). Влияние на пандемията COVID-19 върху обществения превоз на пътници в градска среда. Индустриални отношения и обществено развитие, (4), 42-68. ISSN online: 2683-0167.
<https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1092685>

В статията се разглежда устойчивото развитие на градския пътнически транспорт, който има важна роля за социално-икономическото развитие на големите градове. Пандемията, причинена от COVID-19 поражда изключително голямо предизвикателство пред градските обществени превози, не само в страната ни, но и по целия свят. В условия на съчетаване на пандемична обстановка и драстично повишаване цените на горивата, е целесъобразно и прилагането на някои нетрадиционни за нашата практика мерки, чрез които да се подобри финансовото състояние и устойчивото управление на градските автобусни превози.

IV. Доклади, индексирани в други международни бази данни с научна информация

16. Гътовски, И. (2023). Мерки за повишаване качеството на обществения градски транспорт в град София след пандемията от COVID-19. В Тенденции и стратегии за възстановяване на икономическата и обществената система след пандемията от COVID-19. Сборник с доклади. (с. 81-93). София: Издателски комплекс - УНСС. ISBN print: 978-619-232-750-7, <https://www.cceeol.com/search/chapter-detail?id=1180450>.

След като пиковите периоди на заразяване с covid-19 отминаха, градовете се сблъскаха с негативните последици от кризата, които засегнаха основно обществения пътнически транспорт. В резултат на предприетите мерки и наложените ограничения транспортните оператори, работещи в областта на обществения транспорт, трябваше да предприемат нови подходи за решаване на задачите, свързани с нормалното му функциониране. Най-важният проблем, пред който са изправени, е да възстановят доверието на пътниците, като предоставят безопасни и качествени услуги. В настоящия доклад, въз основа на анализа на състоянието на обществения транспорт в град София за периода 2019 - 2022 г., са предложени насоки за повишаване на качеството на предлаганите услуги. Анализирани са и данните от проведеното проучване сред потребителите относно удовлетвореността им от качеството на обществения транспорт за превоз на пътници в град София. Представени са препоръки и мерки за бъдещото развитие на обществения транспорт в град София, за неговата модернизация и устойчиво развитие.

17. Gatovski, I. (2020). Increasing the ecological level of public transport in the City of Sofia. Proceedings of CBU in Economics and Business, 1, 57-61. Retrieved from <https://ojs.cbuic.cz/index.php/peb/article/view/19/251>. E-ISSN2695-0693(Online), P-ISSN 2695-0707 (print). DOI:10.12955/peb.v1.19. <https://www.proquest.com/docview/2866362468?pq-origsite=gscholar&fromopenview=true&sourcetype=Conference%20Papers%20&%20Proceedings>.

[View article \(google.com\)](#)

Статията изследва някои от основните фактори, влияещи върху екологичността на градския автобусен транспорт, с акцент върху модернизацията на подвижния състав и

алтернативните източници на гориво. Проучванията са базирани на 11-годишен период от 2008 г. до 2019 г., за който е направен анализ на вредните емисии при автобуси с по-висок екологичен стандарт, на примера на Столичен автотранспорт ЕАД в София. В резултат на анализа, могат да се направят следните изводи и препоръки: инвестициите в нов подвижен състав и иновациите са от решаващо значение за осигуряването на бърз, безопасен и чист транспорт за гражданите и бизнеса в големите градове. Транспортният сектор повече от всякога се нуждае от иновативни решения, тъй като разходите за превоз на пътници ще нарастват като стойност и време. Това е особено належащо за България, тъй като наличният подвижен състав е остарял и има нужда от обновяване.

18. Velikova, E., I. Gatovski, M. Ianeva (2017) Practical Training in Tourism in the University of National and Word Economy, International Conference The Future of Education, 7th Edition, Florence, Italy, 8-9 June 2017. Edited by Pixel. 348-352. ISBN 978-88-6292-868-7, ISSN: 2384-9509. <https://conference.pixel-online.net/FOE/files/foe/ed0007/FP/3672-PET2379-FP-FOE7.pdf>, https://books.google.bg/books?hl=bg&lr=&id=B4InDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA348&ots=YJ2yWIMgAP&sig=03Fb-ld2hqJo5IA8NUvgdi5vtbA&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false.

Нарастващото значение на туристическата индустрия за българската икономика поставя множество предизвикателства пред обучението по туризъм в университетите. Обучението по туризъм в УНСС има изцяло практическа и приложна насоченост. Акцент са интерактивните форми на обучение, при които студентите имат възможност да наблюдават и участват реално в процеса на управление на туристическите предприятия и туристическите услуги. Целта на авторите на настоящия доклад е да насочат вниманието към ролята на практическото професионално обучение за формирането на конкурентоспособни и професионално ориентирани кадри с висока степен на адаптивност към потребностите на пазара на труда. Адаптирането на обучението към съвременните изисквания на туристическата бизнес среда ще допринесе за повишаване на конкурентоспособността и имиджа на специалностите, предлагащи обучение по транспорт и туризъм в УНСС.

V. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни толове

19. Гътовски, И. (2022). Състояние и развитие на въздушния транспорт в ЕС през периода 2016 - 2021 година. В Икономическа интеграция и регионално развитие, Сборник с доклади от V Международна научно-практическа конференция (с. 522-533). София : Аскони-Издат. ISBN print: 978-954-383-145-6.

В настоящият доклад ще бъде направен кратък анализ на състоянието и развитието на въздушния транспорт в България и няколко държави от ЕС, сравними по площ и население с нашата страна. Изведени са данни по основни показатели за превозените пътници и товари, както общо за ЕС, така и за отделни държави за периода 2016 – 2021 година. Акцент е поставен върху отражението на пандемията Covid-19 за въздушния транспорт след 2020 година до днес и са изведени прогнозни сценарии за развитието му.

20. Гътовски, И. (2021). Отражение на пандемията COVID-19 върху обществения градски транспорт в град София. В Икономика и бизнес в постпандемичния свят. Международна научно-практическа конференция (с. 595-606). София : Аскони-Издат. ISBN print: 978-954-383-140-1.

Влиянието на пандемията от Ковид-19 в България се отрази най-много върху два сектора в икономиката, които са свързани с човешкия фактор, а именно транспорт и туризъм, в това число и върху градските превози с обществен транспорт.

В доклада са изведени и анализирани данни за пътничкопотока (брой превозени пътници) на различните оператори в град София за периода 2019 - 2021 година. Акцентът е поставен върху отражението на световната пандемия от Ковид-19 върху превода на пътници в градска среда. Направени са препоръки и мерки за бъдещото развитие на обществения транспорт в гр. София, неговата модернизация и устойчиво развитие.

21. Гътовски, И. (2016), Управление на риска в транспортната дейност, Сборник: „Стратегически визии: ефективно управление за икономически, организационни и

социални трансформации“, Издателство на НБУ София, стр. 376-384, ISBN 978-954-535-949-1.

През последните години развитието на транспорта и появата на висока конкуренция между различните видове транспорт и между различните предприятия в отделен вид транспорт, определят нуждата от изследване на въпросите, свързани с оценка и управление на риска. Промяната в структурата и обема на превозите, появата на голям брой предприятия засилват конкуренцията между тях, което е заплаха за съществуването им. В доклада са разгледани предприемаческият риск и риск, свързан с иновационната дейност. Акцентът е поставен върху доброто управление и организационните мерки за понижаване на риска.

22. Гътовски, И., (2016), Анализ на състоянието и основни тенденции в развитието на обществения транспорт в София, Сборник: Мобилност за един свързан свят, научно-практическа конференция, Издателски комплекс, УНСС София, стр. 325-334, ISBN 978-954-644-941-2

В доклада са разгледани развитието на обществения транспорт в гр. София. Акцентът е поставен върху модернизацията и устойчивото развитие на автомобилния обществен градски транспорт, който има най-голям дял в общия обем извършени превози. Направен е анализ на възрастовата структура на подвижния състав обслужващ градския транспорт в София и са изведени прогнозни данни за пътничкопотока до 2020 година. Посочени са и факторите оказващи влияние върху търсенето и предлагането на транспортни услуги в градска среда.

23. Гътовски, И., (2017), Повишаване на енергийната ефективност на масовия градски транспорт чрез внедряване на иновативни технологии, Сборник: Икономически предизвикателства: Растеж, дисбаланси, устойчиво развитие, ИК – УНСС София, стр. 389 – 395, ISBN 978-954-644-834-7.

В разработката ще бъдат разгледани някои от основните фактори влияещи върху екологичността на масовия градски транспорт, като акцентът е поставен върху иновативните решения относно подвижния състав, алтернативни източници на гориво и подобрената инфраструктура. Научните изследвания и иновациите в транспорта са от решаващо значение за осигуряване на бърз, безопасен и чист транспорт за гражданите и

бизнеса в големите градове. Транспортният сектор повече от всякога се нуждае от иновативни решения, тъй като разходите за превоз на пътници ще нарастват в стойностно и времево изражение. Съществува риск от трайно увеличаване на цената на превозната услуга, поради поскъпване на енергийните ресурси и по-високи разходи за поддържане на инфраструктурата.

24. Гътовски, И., (2017), Регионална транспортна инфраструктура и насоки за нейното усъвършенстване. Научен форум „Бизнесът в XXI век Тенденции и предизвикателства, Сборник доклади, Издателски комплекс – УНСС, 37-47 с., ISBN: 978-954-644-937-5.

В доклада са разгледани развитието на пътно-шосейната и железопътната инфраструктура. Акцентът е поставен върху модернизацията и доизграждането на автомагистралите и жп линиите в България, които свързват различните региони в страната. Пълното доизграждане на всички автомагистрали и модернизиране на жп връзки във различните региони на страната ще повлияе за повишаване на конкурентоспособността на българската икономика и икономически растеж. Изведени са показатели за състоянието на пътно-шосейната и железопътната мрежа.

25. Гътовски, И., (2014), Повишаване конкурентоспособността на автомобилния товарен транспорт. Научно-практическа конференция ”Транспортът в променящия се свят – предизвикателства и решения”, София, 23 октомври 2014 г., ISBN 978-619-232-368-4.

В доклада са разгледани някои от основните фактори влияещи върху развитието на автомобилния транспорт. Даден е акцент върху модернизацията и изграждането на пътно-шосейната инфраструктура на страната и са разгледани показатели за конкурентоспособността на автомобилните предприятия. Бъдещото развитие на автомобилния транспорт е пряко свързано с повишаването на неговата енергийна ефективност, което оказва влияние върху нарастване на конкурентоспособността му. Както развитието на автомобилния транспорт, така и повишаването на неговата конкурентоспособност може да доведат до по-бързото, качествено и ефективно транспортно обслужване на всички сектори в икономиката на страната. Това е особено

актуално за българските фирми, които навлизат или тепърва ще навлизат на единния европейски пазар.

VI. Публикувана глава от колективна монография

26. Великова, Е., Димитрова, С., Анев, И.Тончева, Т., Цветкова, С. & Гътовски, И. (2021). Подходи за удължаване на зимния туристически сезон: Монография.

Издателски комплекс – УНСС, 248 с. Лично участие 88-100. ISBN print: 978-619-232-557-2.

В частта, разработена от автора, са разгледани развитието на пътно-шосейната и железопътната инфраструктура като основна предпоставка за развитието на туризма и осигуряването на достъп до основните планински дестинации в страната. Акцентът е поставен върху модернизацията и доизграждането на автомагистралите и жп линиите в България, които свързват различните региони в страната. Направен е анализ на транспортната инфраструктура по региони в страната. Изведени и характеризирани са основните показатели за състоянието на пътно-шосейната и железопътна инфраструктура в България. Пълното доизграждане на всички автомагистрали и модернизиране на жп връзки в различните региони на страната ще повлияе за повишаване на конкурентоспособността на българската икономика и постигане на икономически растеж в туристическия сектор.

27. Арнаудов, Б. С., Минков, Т. Й., Гътовски, И. Д., & Благоев, Б.(2022). Повишаване на икономическата и социална ефективност на пътническите железопътни превози чрез внедряване на нов подвижен състав. София: Издателски комплекс – УНСС, 182 с. Лично участие 98-110, ISBN: 978-619-232-718-7

Авторът разглежда състоянието на железопътната инфраструктура в България. Анализирана е Програмата за развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура за периода 2017-2021 г. Разгледани са основните проекти, нужни за модернизацията и внедряването на нови системи за управление и сигурност на влаковото движение. По основни показатели, характеризиращи железопътната инфраструктура в България, са направени препоръки за бъдещето ѝ развитие и по-добра транспортна

свързаност както на национално ниво, така и със съдените ни държави. В резултат са дефинирани основните проблеми в състоянието на железопътната инфраструктура и е изяснена връзката между нея и качеството на предлаганите услуги в железопътния транспорт.

28. Щерев, Н. Благоев, Д., Стоянова, З., Харизанова, Х., Гътовски, И. 2013. Динамика и структурни промени при производството на храни в България, Издателски комплекс – УНСС, 346 с. Лично участие 64-76, 83-333.

В частта, разработена от автора, акцентът е поставен върху транспортните системи в ХВП, специфичните изисквания при превозите на основни видове товари в системата на ХВП и организацията на доставки на стоки и суровини. Съвременното производство на храни е немислимо без своевременно и качествено транспортно обслужване. Особено важно място при транспортното обслужване на фирмите от сектора на ХВП заема автомобилният транспорт. Разгледани са специфичните изисквания при доставката на основни стокови категории от ХВП. Специално внимание е отделено на транспортирането на бързо-развалящи се стоки и потребността от специализиран подвижен състав по видове транспорт. Изведени са препоръки за подобряване на организацията на товаро-разтоварните операции при доставката на стоки от ХВП. Рационализирана е системата на снабдяването на търговските фирми с продукция от ХВП.

29. Великова, Е., И. Анев, И. Гътовски, И. Емилова (2018) Икономически ефекти от използването на минералните извори в спа туризма, София: Издателски комплекс – УНСС. 263 с., лично участие – с. 177-191 с., ISBN 978-619-232-137-6.

Транспортът е един от основните сектори в системата на националната икономика. Той е в тясна връзка с всички останали сектори, произвеждащи различни видове стоки или услуги и изпълнява функции както по доставяне на суровини, материали, горива, готова продукция, така и по транспортиране на туристите до туристическия обект. Ето защо може да се каже, че качествено транспортно обслужване на туристите зависи пряко от съществуващите начини за реализиране на транспортната услуга.

От икономическа гледна точка, повишаването на конкурентоспособността на транспортната фирма се свежда до реализирането на максимален ефект от повишаване качеството на транспортното обслужване с цената на минимални разходи. Това се осъществява като се отчита спецификата на вида на транспорта, така и от качество на транспортното обслужване.

Качеството на транспортното обслужване на населението се характеризира с:

- редовността на превозите,
- подобряването на комфорта при пътуването на населението,
- скорост, сигурност и др.

Различните транспортни фирми, при определени условия, извършват различни по размер разходи за постигането на даден резултат по отношение на повишаване на качеството. Най-конкурентоспособни са тези фирми, които извършват минимални разходи за постигането на определен резултат в областта на качеството, респ. фирмите, които постигат максимален ефект за повишаване на качеството на транспортното обслужване с минимални разходи.

Основен критерий за оценка на качеството на транспортното обслужване е задоволяването на потребностите на населението от превози в количествено и качествено отношение. Формирането на качеството на транспортното обслужване не може да се изрази само с един показател, колкото и комплексен да е той. Само съвкупност от показатели, отразяващи най-важните страни на транспортната дейност могат да дадат изчерпателна характеристика на качеството на транспортното обслужване.

VII. Публикувана глава от учебник и учебно помагало

30. Мутафчиева, Б., Първанов, Хр., Николова, Хр., Цветкова, Св., Арnaudов, Б., Минков, Т., Гътовски, И., Йорданов, Д., ТРАНСПОРТ И ЗАСТРАХОВАНЕ. Издателски комплекс УНСС, (2016) Собствено участие от с. 18- до с. 38, ISBN: 978-954-644-883-5

В главата, разработена от автора, се разглеждат въпроси, свързани с транспортната инфраструктура и класификацията на подвижния състав по видове транспорт. Разяснена е същността на транспортната инфраструктура, като в отделни точки е дефиниран понятийния апарат на пътно-шосейната, железопътната, водната и въздушната инфраструктура. Дадени са насоки за тяхното развитие и управление. Анализът е подкрепен

с примери от стратегическите инфраструктурни обекти в страната. По отношение на подвижния състав е направено разграничение по видове транспорт и са класифицирани различните категории превозни средства в транспорта.

31. Василев, Е., Цветкова, Св., Гътовски, И. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНОВАЦИИТЕ В ТРАНСПОРТА. Издателски комплекс УНСС, (2016) Собствено участие от с. 185 - до с. 220, ISBN: 978-954-644-929-0

В разработената от автора част от учебника е извършен анализ на взаимовръзката между иновациите, предприемачеството и риска. Ключово място е отделено на риск мениджъра и неговата дейност и роля за намаляването му, както и необходимите дейности от гл.т. на идентификацията, анализа и справянето с рисковете при иновациите. Разгледани са основни методи, организационни мероприятия и начини за управление и намаляване на рисковете, показан е и приносът от внедряването на инженерно-техническите иновации в практиката.

32. Щерев, Н., Благоев, Д., Гътовски, И. Наръчник за растеж и развитие на фирмите произвеждащи храни. Издателски комплекс УНСС, (2014) Собствено участие стр. 92 - 134, ISBN: 978-954-644-532-2

В учебното помагало авторът разработва главата за развитието на транспортната инфраструктура и по-конкретно пътно-шосейната, която обслужва транспорта, обезпечаващ нуждите на ХВП в България. Направен е SWOT-анализ и са разгледани европейските и националните политики в областта на развитието на транспортната инфраструктура. Извършен е и анализ на състоянието на пътно-шосейната инфраструктура на страната. Изведени са насоки и препоръки за развитието на транспортната инфраструктура, която е основен фактор, влияещ върху конкурентоспособността на видовете транспорт, мобилността на работната сила и икономическия растеж на България.

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY
FACULTY OF INFRASTRUCTURE ECONOMICS
DEPARTMENT OF TRANSPORT AND ENERGY ECONOMICS

ABSTRACT

OF SCIENTIFIC PUBLICATIONS

(which do not repeat the publications submitted for the award of the PhD degree and for the academic position of "Principal Assistant Professor")

of principal asst. Dr. Iliya Dobromirov Gatovski
Economics of Transport and Energy Department

Subject:

Participation in a competition for the academic position of "Associate Professor" in the professional field 3.8. Economics, scientific specialty Economics and Management (Transport Infrastructure)
promulgated in State Gazette No 69 of 16.08.2024

Sofia, 2024

Contents

- I. Published monographs
 - 1. Monograph - Habilitation thesis
- II. Papers published in scientific conference proceedings indexed in world-renowned databases of scientific information
- III. Articles and studies indexed in other international databases of scientific information
- IV. Papers indexed in other international databases of scientific information
- V. Articles and reports published in non-refereed peer-reviewed journals or published in edited collective volumes
- VI. Published chapter of a collective monograph
- VII. A published chapter from a textbook and teaching aid

I. Monograph - Habilitation thesis

1. Gatovski, I., "TRANSPORT INFRASTRUCTURE IN BULGARIA - STATE OF CONDITION, CHALLENGES AND PERSPECTIVES", UNWE, 2024, ISBN 978-619-232-818-4

The actuality and significance of the research work (monograph) is determined by the large investments made and the urgent measures required for the modernization, renovation and construction of the country's transport infrastructure. This is directly related to the need to derive specific dependencies and indicators for increasing the competitiveness of transport modes.

The object of study is the national transport infrastructure, which includes road; rail; port and air infrastructure.

The subject of this study are the main development guidelines and priorities of the envisaged activities in the field of transport infrastructure in its construction and modernization on the territory of the Republic of Bulgaria. These guidelines will help to identify those projects which are of common interest to society and whose implementation will contribute most to the economic and social development of our country.

The main objective is to reveal the problems in the development of transport infrastructure in Bulgaria. In this regard, it is necessary to reveal clear dependencies between the development of transport infrastructure and its impact on the activities of different modes of transport in the

transport system, on the one hand in Bulgaria and the EU and on the other hand in the territory of different regions in the country. By improving the quality of the infrastructure offered along the main transport corridors crossing the territory of our country, a reduction in the operating costs of all users and especially transport operators will be achieved.

In support of the main objective, the following main tasks have been set and implemented in the monograph:

1. To examine the theoretical formulations in relation to the state and development of the national transport infrastructure.
2. Definition of the main technical parameters and requirements for transport infrastructure in different modes of transport.
5. Identification of the main problems related to the quality of transport infrastructure.
7. Study and systematization of specialized literature from Bulgarian and foreign sources in the field of transport policies of our country and the EU.
8. Evaluation of the state policy in the sector, not only in terms of the implementation of major infrastructure projects, but also in the direction of creating conditions for technological development related to increasing the security of transport, developing combined transport, stimulating competition and increasing environmental friendliness.
9. Obtaining the necessary data in relation to indicators characterising the state of the national transport network.

The achievement of the main objective and the accomplishment of the set tasks will prove not only the author's thesis, but also the main dependencies between the transport infrastructure, its much better technical condition and the shortening of the delivery time for freight transport and the reduction of the travel time for passenger transport respectively. Improving the infrastructure parameters will also attract additional international (transit) traffic, which will generate more revenue from infrastructure charges. Additional benefits of building new transport infrastructure and reconstructing and rehabilitating existing infrastructure are the so-called transport externalities, namely increased efficiency in the use of rolling stock (reduced operating costs) and a dramatic reduction in road accidents due to increased safety in vehicle movements.

The main thesis of this paper is as follows:

The condition and development of the transport infrastructure in Bulgaria is an important factor that has a key impact on the competitiveness of transport companies and the opportunities for the implementation of intermodal transport.

The following working hypotheses are formulated for the needs of the research:

1. The construction and modernization of transport infrastructure will contribute to obtaining additional revenues in the economy, as well as to reducing operating costs in transport.
2. A well-developed, modernised transport infrastructure will lead to improved transport and economic links between Bulgaria and neighbouring countries and between regions within the country.
3. Increasing the quality of transport infrastructure has a direct impact on reducing harmful emissions in the environment, which is directly related to achieving sustainable transport development.

The main scientific results achieved in the monograph can be summarized in the following groups:

1. The knowledge about the transport infrastructure in Bulgaria, the European transport network, the European transport policy for the development of transport corridors is studied, evaluated and systematized. Their features, scope, objectives, benefits of their application and their role for the effective development of transport are outlined. The main technical parameters and requirements for transport infrastructure in the different modes of transport are defined. Bulgaria's strategic geographical position as a crossroads between the west-east and north-south transport corridors is analysed.
2. The status and trends in the development of transport infrastructure in Bulgaria and future priority projects in the same area are studied. The status and trends in the development of transport infrastructure in Bulgaria for the period 2010-2030 are analysed. The main problems related to the quality of transport infrastructure are identified. The main opportunities for integrating the national with the European transport network are outlined. An assessment is made of the state policy in the sector, not only in terms of the implementation of major infrastructure projects, but also in the direction of creating conditions for technological development related to increasing the security of transport, developing combined transport, stimulating competition and increasing environmental friendliness. Transport infrastructure policies at both national and European level have been studied and systematised. The need for modernisation and reconstruction of existing transport infrastructure is justified.

3. Models have been developed to demonstrate the increase in travel speeds as a result of the upgraded transport infrastructure, respectively reducing the overall travel time for passengers and freight. Calculations are made for travel time and cost savings on already constructed and upgraded transport infrastructure projects. A map of the state of transport infrastructure in Bulgaria by the main modes of transport has been developed.

4. More efficient use of the existing infrastructure as a result of improving its parameters, increasing its capacity by intensifying transit traffic and increasing the income from its operation are demonstrated. The competitiveness of the transport sector has been improved by creating the conditions for better meeting the demand for transport services.

5. Important links and dependencies between the role and importance of transport infrastructure and the economic development of the country have been established and proven. The economic linkages between the development of the country's transport infrastructure and the competitiveness of transport modes are identified. Guidelines for increasing the competitiveness of the country's transport infrastructure and for the sustainability of the implemented projects are outlined. The relationship between the increase of economic growth in Bulgaria and the modernization of transport infrastructure and the implementation of intelligent transport systems in its management is proved. Opportunities for the development of the national transport infrastructure not only along the main TEN-T network (European Transport Corridor: Orient-East Mediterranean and Rhine-Danube), but also connections with our neighbouring countries are highlighted.

II. Papers published in scientific conference proceedings indexed in world-renowned databases of scientific information

2. Gatovski, I., & Velikova, E. (2023). Improving the Quality of Public Transport to Achieve Environmental Sustainability in the City of Sofia, Bulgaria. *Environmental Science and Engineering* (pp. 123–132). Springer Science and Business Media. DOI: 10.1007/978-3-031-42588-2_11. ISBN online: 978-303142587-5, ISSN online: 1863-5520. <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85175997293&origin=resultslist>.

Improving the quality of service in public urban transport is an important prerequisite for ensuring environmental sustainability in cities. Quality is part of the social efficiency needed to achieve sustainability in urban development, and increasing the use of public transport instead of private

vehicles is fundamental to reducing the harmful impact of transport and achieving the environmental component of sustainable development. The crises of the last three years have created a number of restrictions on the transportation of passengers, and transport operators from the field of public transport had to find new approaches to solving tasks related to its normal functioning. The most important issue facing them is to restore the confidence of passengers by providing safe and quality services. In this manuscript, based on the analysis of the state of public transport in the city of Sofia, Bulgaria for the period 2019–2022, guidelines are proposed for increasing the quality of the services offered. Improving quality, in turn, will contribute to the preference and use of public transport to a greater extent. Recommendations and measures for the future development and state of public transport in the city of Sofia, its modernization and sustainable development are presented.

3. Gatovski, I., & Velikova, E. (2022). Innovative Approaches to Reduce the Level of Environmental Pollution from Bus Transport in Sofia, Bulgaria. *Environmental Science and Engineering*, pp. 299 - 308. DOI: 10.1007/978-3-031-07500-1_26. ISBN online: 978-303107499-8, ISSN print: 18635520, ISSN online: 1863-5539 <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85142717374&origin=resultslist>.

The manuscript examines some of the main factors influencing the level of environmental friendliness of urban bus transport, with an emphasis on the modernization of rolling stock and the use of alternative fuel sources as innovative transport solutions. A 10-year period, from 2010 to 2020, is considered, for which an analysis is made of how much harmful emissions are reduced in buses with a higher Euro standard on the example of an enterprise for providing public transport in the capital of Bulgaria – “Stolichen Avtotransport” EAD. Transport research and innovation are crucial to ensuring fast, safe and clean transport for citizens and businesses in big cities. The transport sector needs innovative solutions more than ever, as the cost of transporting passengers will increase in value and time, especially after rising global fuel prices. Reducing the level of harmful emissions from urban transport will lead to environmental sustainability, which is a goal and priority of all EU countries. That is why the search for innovative approaches in the field of transport is crucial.

III. Articles and studies indexed in other international databases of scientific information

4. Gatovski, I., Arnaudov, B., (2023). Trends in the development of transport infrastructure in Bulgaria. Economic and Social Alternatives, (2), 5-23. DOI: <https://doi.org/10.37075/ISA.2023.2.01>. ISSN print: 1314-6556, ISSN online: 2534-8965 <https://ideas.repec.org/a/nwe/iisabg/y2023i2p5-23.html>.

УНСС :: Икономически и социални алтернативи (unwe.bg)

Trends in the Development of Transport Infrastructure in Bulgaria

The development of public infrastructure is essential for any country to achieve its economic and social development goals. Effective public infrastructure has a far-reaching impact in helping the economy achieve policies in the transport sector. The development of transport infrastructure is linked to economic growth, due to the fact that the share of capital expenditure for investment projects increases in total consumption (Bakalova, 2018). Development and expansion of the technological base is achieved, as the construction and maintenance of transport infrastructure stimulate public spending. The purpose of the article is to outline the main trends in building the infrastructure in Bulgaria for the different types of transport. The ability of transport assets to maintain their level of service to the end of their service life and their flexibility in meeting changes in demand patterns is analyzed. In conclusion, the main trends in the expansion of infrastructure capacity, the approaches to maintenance, modernization and the integration of new digital technologies in its construction are brought out.

5. Gatovski, I. (2022). State and development of the road and highway infrastructure in Bulgaria. Mechanics Transport Communications, (1), 1- 8. ISSN print: 1312-3823, ISSN online: 2367-6620. https://mtc-aj.com/MTC-aj_paper.2182.htm.

Journal information | ERIH PLUS (hkdir.no)

CONDITION AND DEVELOPMENT OF THE ROAD INFRASTRUCTURE IN BULGARIA

The report examines the current status and development of road infrastructure for the period 2010 - 2020. Emphasis is placed on the completion of motorways and first-class roads, which are part of the main and extended Trans-European Transport Network (TEN-T), passing through the country. The complete completion of all high-class highways and national roads in our country and modernization of connections with neighboring countries along European corridors will lead to attracting new transit freight and passenger flows, increase the competitiveness of the Bulgarian economy and economic growth. Speaking about road transport, the development of road

infrastructure is an important factor that will have an impact on reducing delivery times, reducing fuel consumption and reducing harmful emissions to the environment.

6. Gatovski, I. (2022). Development of transport infrastructure in road and rail transport. *International Relations*, 51(5-6), 177-186. ISSN print: 0324-1092. About us - LIST INTERNATIONAL RELATIONS (spisaniemo.bg) Development of transport infrastructure in road and rail transport - LIST INTERNATIONAL RELATIONS (spisaniemo.bg)

<https://spisaniemo.bg/%d1%80%d0%b0%d0%b7%d0%b2%d0%b8%d1%82%d0%b8%d0%b5-%d0%bd%d0%b0-%d1%82%d1%80%d0%b0%d0%bd%d1%81%d0%bf%d0%be%d1%80%d1%82%d0%bd%d0%b0%d1%82%d0%b0-%d0%b8%d0%bd%d1%84%d1%80%d0%b0%d1%81%d1%82%d1%80%d1%83/>

The report presents a brief analysis of the state and development of the road-road and railway infrastructure in Bulgaria, which is a major factor for „Transport Connectivity“, both for the regions in the country and for the connectivity between different countries. Specific policies and projects for the construction and modernization of land transport infrastructure in Bulgaria until 2030 under the Transport Connectivity Programme 2021-2027 are outlined. Emphasis is placed on the completion of motorways and railways, which are part of the main and extended Trans-European Transport Network (TEN-T) running through the country. The full completion of all motorways and high-class national roads in our country, the modernization of the main railway lines and the connections with neighboring countries along European corridors will lead to attracting new transit freight and passenger flows, increasing the competitiveness of the Bulgarian economy and economic growth.

7. Gatovski, I. (2021). Demand and supply of public passenger transport in urban environments. *UNWE Research Papers*, (3), 265-279. <http://unwe-research-papers.org/bg/journalissues/article/10412>. ISSN print: 0861-9344, ISSN online: 2534-8957. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=972792>.

The report examines factors influencing the demand and supply of transport services in urban environments. The emphasis is on the development of public transport in Sofia, its modernization and sustainable development. Data on the passenger flow and mileage of the various operators

until 2019 are displayed. An analysis of the structure of the rolling stock that serves the public transport in Sofia is made, according to various indicators.

8. Gatovski, I. (2022). Guidelines for improving the quality of transport services in urban passenger transport. *Mechanics Transport Communications*, Vol. 16, Issue 3/1, 166-171. ISSN print: 1312-3823, ISSN online: 2367-6620. <https://mtc-aj.com/library/1610.pdf>. Journal information | ERIH PLUS (hkdir.no)

The paper will address the main factors that influence the quality of public transport, with a focus on the impact of new rolling stock on passenger transport services. Indicators for quality have been researched and a connection has been made between them and their impact on transport services. The age structure of the rolling stock servicing Sofia's public transport has been analyzed. Improving the quality of public transport is crucial to ensuring fast, safety and clean transport for citizens and businesses in major cities. The transport sector needs innovative solutions more than ever, as the cost of passenger transport will increase in terms of value and time. There is a risk of a steady increase in the price of the transport service due to higher costs of energy resources and higher maintenance costs for the infrastructure. The main prerequisite for increasing the competitiveness of transport firms is improving the quality of transport services. The improvement of transport firms' competitiveness comes down to achieving a maximum effect from improving the quality of transport services with minimal expenses. The quality of transport services is characterized by quality indicators such as: travel time, regularity, rhythm, comfort and security, whose value will be improved through renewing and modernizing the rolling stock.

9. Iliya Gatovski & Daniel Yordanov, 2018. "The Socio-Economic Role Of Passenger Freights And The Factors That Determine The Demand For Them," *Entrepreneurship*, Faculty of Economics, SOUTH-WEST UNIVERSITY "NEOFIT RILSKI", BLAGOEVGRAD, vol. 6(1), pages 49-63. ISSN (print) 1314-9598, ISSN (online) 2367-7597. <https://ideas.repec.org/a/neo/epjour/v6y2018i1p49-63.html>.

Well-organized and high-quality passenger transport ensures the normal functioning of Bulgaria's national economy and satisfies the population's travel needs. It is closely related to all fields of public service for the population and it is a necessary prerequisite for using all types of services provided by commercial, socio-domestic service and tourism. The demand for passenger freights

is formed under the influence of multiple factors of a different nature, which form the surrounding environment and have a different effect on them, which in turn necessitates their selection and classification.

10. Gatovski, I. (2020). Transport infrastructure development to improve connectivity between regions. *International Journal of Sciences and Arts*, 1, 125-137. ISSN online: ISSN 2671-3551. <http://ijsa.mk/wp-content/uploads/2020/07/IJSA-Volume-1.pdf>.

With Bulgaria's entry into the EU, the national market grew into a single European market, and one of the most dynamically changing markets became the transport market. Despite the common European transport policy, each country carries out its own separate one for the development and improvement of the transport system and, in particular, the transport infrastructure that operates on its territory. At the same time, measures are being taken to build a transport system covering the entire territory of the EU. EU carriers can take full advantage of the internal market and operate in the most efficient way on the basis of competition conditions, harmonization in a significant number of areas, such as security requirements, technical specifications and professional standards.

11. S. Tzvetkova, I. Gatovski (2022) GUIDELINES FOR RESTORING CONSUMER TRUST IN THE SERVICES PROVIDED BY THE PUBLIC TRANSPORT IN THE CITY OF SOFIA AFTER THE COVID-19 PANDEMIC AND INCREASING ITS SOCIAL EFFECTIVENESS, *TRAKIA JOURNAL OF SCIENCES*, Vol. 20, no. Suppl.1 pp. 61 – 66, ISSN 1312-1723 (Print) 1313-3551 (Online)

ЛИНК: GUIDELINES FOR RESTORING CONSUMER TRUST IN THE SERVICES PROVIDED BY THE PUBLIC TRANSPORT IN THE CITY OF SOFIA AFTER THE COVID-19 PANDEMIC AND INCREASING ITS SOCIAL EFFECTIVENESS – DOAJ

ЛИНК: *Trakia Journal of Sciences* – DOAJ

After cities overcame the peaks of the COVID-19 morbidity, they encountered the negative consequences of the crisis which the transport sector was particularly affected by. The adopted measures and the implemented restrictions initiated the need for enterprises working in the field of public transport to adopt adequate management approaches for solving issues related to its normal functioning. The issue of restoring passengers' trust by providing secure and quality

services is on the agenda. The present paper proposes guidelines for restoring consumers' trust and increasing its social effectiveness on the basis of the conducted analysis of the dynamics of the public transport in the city of Sofia for the 2019-2021 period.

12. Gatovski, I., (2017), Guidelines improved the quality of transport services by road, *Scientific Journal of Infrastructure and Communications*, Issue 11-12, UNWE, pp. 277-281, ISSN 1314-0930.

This paper discusses the main factors affecting the improvement of the quality of transport services in freight transport. A survey study was conducted to highlight the most important antecedents that influence consumers' decision making when choosing a carrier. Quality indicators are examined and a link is made between them and their impact on the competitiveness of road haulage firms. The development of road transport and the improvement of the quality of the transport service are crucial to ensure fast, safe and clean transport for businesses and citizens in Europe. The paper attempts to answer the question: which factors influence consumers in their decision to choose a carrier? The answer will greatly assist transport companies in shaping their competitive strategies.

13. Blagoev, D., Gatovski, I., & Sterev, N. (2014). DYNAMIC CHANGES OF FOOD PRODUCERS IN BULGARIA. *Acta Scientiarum Polonorum. Oeconomia*, 13(1), 5-18. Retrieved from <https://js.wne.sggw.pl/index.php/aspe/article/view/4104>. ISSN: 1644-0757. <https://web.p.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=0&sid=0bd6806e-3af0-49ce-a87f-6ba399481a91%40redis&bdata=JnNpdGU9ZW9vc3QtbGl2ZQ%3d%3d#AN=100723489&db=bsu>.

The food and beverage production in Bulgaria has dramatically changed after the full EU membership in 2007. This change has affected not just the production structure, but also the import and export structure as well as overall production potential of the agri-food sector. The aim of the paper is to look inside the changes from the perspective of the single producer. This means to answer to the question: why has the Bulgarian agri-food production been getting worse? The analyses showed that food industry does not have the ability to move over the 1980s values. Partially this state is a result of misunderstanding by food processors how to manage their

production more efficiently. The greatest potential for dynamic change of Bulgarian food industry is in the innovation inputs (development of new products and technologies improvement overall marketing). For food sector the major role, among all types of innovations, is played by product innovations.

14. Gatovski, I., (2024), Assessment of the impact of the introduction of electric buses on the amount of harmful emissions in the city of Riga. Sofia, Scientific Proceedings of the UNWE, Vol. 3 2024, pp. 153-166, ISSN (online): 2534-8957.

УНСС :: Научни трудове на УНСС (unwe-research-papers.org)

The transport sector plays a key role in the development of modern cities, but at the same time it is one of the main sources of air pollution. In cities like Sofia, where air pollution is a serious problem, the modernization of public transport is imperative. This article analyzes the impact of the implementation of electric buses on the amount of emitted harmful emissions in Sofia, considering both the current data until 2024 and the forecasts for the next 3 – 7 years. A comparative analysis of data on harmful emissions before and after the introduction of electric buses is used to assess the impact. The data used are based on operating indicators from “Stolichen Autotrans” SHC and other sources such as “Center for Urban Mobility” EAD and the Metropolitan Municipality. The amounts of emissions of fine dust particles (PM₁₀), carbon monoxide (CO), hydrocarbons (C_xH_x) and nitrogen oxides (NO_x) were analyzed. A forecast scenario until 2030 is also made, based on current trends and planned initiatives.

15. Milusheva, N., & Gatovski, I. (2022). Impact of the COVID-19 pandemic on public passenger transport in an urban environment. *Industrial Relations and Social Development*, (4), 42-68. ISSN online: 2683-0167. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1092685>.

The sustainable development of urban passenger transport has an important role for the socio-economic development of large cities. The pandemic caused by COVID-19 poses an extremely big challenge to urban public transport, not only in our country, but also around the world. In the conditions of a combination of a pandemic situation and a drastic increase in fuel prices, it is also appropriate to implement some non-traditional for our practice measures, through which to improve the financial situation and sustainable management of city bus transport.

IV. Papers indexed in other international databases of scientific information

16. Gatovski, I. (2023). Measures to improve the quality of public urban transport in Sofia after the COVID-19 pandemic. In Trends and strategies for economic and community recovery after the COVID-19 pandemic. Proceedings (pp. 81-93). ISBN print: 978-619-232-750-7, <https://www.ceeol.com/search/chapter-detail?id=1180450>.

After the peak infection periods of covid-19 have passed, cities have faced the negative consequences of the crisis, which has mainly affected public passenger transport. As a result of the measures taken and the restrictions imposed, transport operators working in the field of public transport had to take new approaches to solving tasks related to its normal functioning. The most important issue they face is to restore the confidence of passengers by providing safe and quality services. In this report, based on the analysis of the state of public transport in the city of Sofia for the period 2019 – 2022, guidelines are proposed for increasing the quality of the offered services. Data from the survey conducted among users on their satisfaction with the quality of passenger public transport in the city of Sofia were also analyzed. Recommendations and measures for the future development of public transport in the city of Sofia, its modernization and sustainable development are presented.

17. Gatovski, I. (2020). Increasing the ecological level of public transport in the City of Sofia. Proceedings of CBU in Economics and Business, 1, 57-61. Retrieved from <https://ojs.cbuic.cz/index.php/peb/article/view/19/251>. E-ISSN2695-0693(Online), P-ISSN 2695-0707 (print). DOI:10.12955/peb.v1.19. <https://www.proquest.com/docview/2866362468?pq-origsite=gscholar&fromopenview=true&sourcetype=Conference%20Papers%20&%20Proceedings>.

The paper explores some of the major factors affecting the environmental friendliness of urban bus transport, with a focus of the modernization of rolling stock and alternative sources of fuel. The surveys are based on an 11-year period, from 2008 to 2019, for which an analysis was made of how much emission reductions in buses with a higher Euro standard are being followed, as in the case of Sofia Motor Transport EAD in Sofia, Bulgaria. As a result, we conclude that transport research and innovation are crucial to ensuring fast, safe and clean transport for citizens and businesses in big cities. The transport sector is more than ever in need of innovative solutions, as

the cost of transporting passengers will increase in value and time. This is especially urgent for Bulgaria as the available rolling stock is outdated and in need of renovation.

18. Velikova, E., I. Gatovski, M. Ianeva (2017) Practical Training in Tourism in the University of National and World Economy, International Conference The Future of Education, 7th Edition, Florence, Italy, 8-9 June 2017. Edited by Pixel. 348-352. ISBN 978-88-6292-868-7, ISSN: 2384-9509. <https://conference.pixel-online.net/FOE/files/foe/ed0007/FP/3672-PET2379-FP-FOE7.pdf>, https://books.google.bg/books?hl=bg&lr=&id=B4InDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA348&ots=YJ2yWIMgAP&sig=03Fb-ld2hqJo5IA8NUvgdi5vtbA&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false.

The growing importance of the tourism industry for the Bulgarian economy raises a numerous challenges for tourism education in universities. Education in tourism in UNWE has entirely practical and applied focus. Emphasis is interactive forms of learning, where students have the opportunity to observe and participate in real terms the management process of tourism enterprises and tourist services. The aim of the authors of this report is to draw attention to the role of practical vocational training for the formation of competitive and professionally oriented staff with a high degree of adaptability to the needs of the labour market. Adapting training to the modern requirements of the tourist business environment will contribute to increasing the competitiveness and image of majors offering educational training on Transport and Tourism in UNWE.

V. Articles and reports published in non-refereed peer-reviewed journals or published in edited collective volumes

19. Gatovski, I. (2022). State and development of air transport in the EU in the period 2016-2021. In Economic integration and regional development, Proceedings of the 5th International scientific-practical conference (pp. 522-533). Sofia: Askoni-Izdat. ISBN print: 978-954-383-145-6.

This report will make a brief analysis of the state and the development of the air transport in Bulgaria and several EU countries, comparable in area and population with our country. Data on key indicators for transported passengers and goods are presented, both for the EU as a whole and for individual countries for the period 2016-2021. Emphasis is placed on the impact of the Covid-19 pandemic on the air transport after 2020 until today and forecast scenarios for its development are outlined.

20. Gatovski, I. (2021). Impact of the COVID-19 pandemic on public urban transport in Sofia. In Economics and business in the post-pandemic world. International scientific and practical conference (pp. 595-606). Sofia: Askoni-Izdat. ISBN print: 978-954-383-140-1.

The impact of the COVID-19 pandemic in Bulgaria had greatest impact on two sectors of the economy that are related to the human factor, namely transport and tourism, including urban transport by public transport.

The report presents and analyzes data on the passenger flow (number of transported passengers) of the various operators in the city of Sofia for the period 2019 - 2021. The focus is on the impact of the COVID-19 global pandemic on passenger transport in urban environments. Recommendations and measures have been made for the future development of public transport in Sofia, its modernization and sustainable development.

21. Gatovski, I. (2016), Risk Management in Transport Activity, Proceedings. Strategic visions: effective management for economic, organizational and social transformations, NBU Press, Sofia, pp. 376-384, ISBN 978-954-535-949-1.

In recent years, the development of transport and the emergence of high competition between different modes of transport and between different undertakings within a mode of transport, have determined the need to study issues related to risk assessment and management. Changes in the structure and volume of transport and the emergence of a large number of undertakings are increasing competition between them, which is a threat to their existence. This report examines the entrepreneurial risk and the risk associated with innovation activity. The focus is on good governance and organisational measures to reduce risk.

22. Gatovski, I., (2016), Analysis of the state and main trends in the development of public transport in Sofia, Proceedings: Mobility for a Connected World, Scientific and Practical Conference, Publishing Complex, UNWE Sofia, pp. 325-334, ISBN 978-954-644-941-2

The paper discusses the development of public transport in the city of Sofia. Sofia. The emphasis is placed on the modernization and sustainable development of road public transport, which has the largest share in the total volume of transport carried out. An analysis of the age structure of the rolling stock serving public transport in Sofia is made and forecast data on passenger flows up to

2020 are derived. The factors influencing the demand and supply of transport services in urban environment are also indicated.

23. Gatovski, I., (2017), Increasing the energy efficiency of mass urban transport by implementing innovative technologies, Proceedings: Economic Challenges: Growth, Imbalances, Sustainable Development, IC - UNWE Sofia, pp. 389 - 395, ISBN 978-954-644-834-7.

The paper will discuss some of the main factors influencing the environmental performance of mass urban transport, focusing on innovative solutions regarding rolling stock, alternative fuel sources and improved infrastructure. Transport research and innovation is crucial to ensure fast, safe and clean transport for citizens and businesses in cities. The transport sector needs innovative solutions more than ever, as the cost of transporting passengers will increase in terms of value and time. There is a risk of a sustained increase in the cost of transport service due to rising energy prices and higher infrastructure maintenance costs.

24. Gatovski, I., (2017), Regional transport infrastructure and guidelines for its improvement. Scientific Forum "Business in XXI century Trends and Challenges, Proceedings, Publishing complex - UNWE, 37-47 p., ISBN: 978-954-644-937-5.

In the report, road and rail infrastructure development are examined. The emphasis is put on the topic for modernization and construction of highways and railways in Bulgaria, which connect different regions in the country. Overall construction and modernization of this main highways and rail connections, in the country's regions, will have a serious impact on increasing the competitiveness of Bulgarian economy and economic growth. Indicators for the status of road and rail infrastructure are used.

25. Gatovski, I., (2014), Increasing the competitiveness of road freight transport. Scientific and Practical Conference "Transport in the Changing World - Challenges and Solutions", Sofia, 23 October 2014, ISBN 978-619-232-368-4.

The report discusses some of the main factors influencing the development of road transport. Emphasis is given to the modernization and construction of the country's road and highway infrastructure and indicators of the competitiveness of road enterprises are discussed. The future development of road transport is directly related to the increase in its energy efficiency, which has

an impact on the increase in its competitiveness. Both the development of road transport and the increase in its competitiveness can lead to faster, higher quality and more efficient transport services for all sectors of the country's economy. This is particularly relevant for Bulgarian companies entering or yet to enter the single European market.

VI. Published chapter of a collective monograph

26. Velikova, E., Dimitrova, S., Anev, I., Toncheva, T., Tsvetkova, S. & Gatovski, I. (2021). Approaches to prolonging the winter tourist season: Monograph. Publishing complex - UNWE, 248 p. Personal communication 88-100. ISBN print: 978-619-232-557-2.

In the part developed by the author, the development of road-road and railway infrastructure as a basic prerequisite for the development of tourism and providing access to the main mountain destinations in the country are considered. Emphasis is placed on the modernization and completion of the highways and railways in Bulgaria that connect the different regions of the country. An analysis of the transport infrastructure by region in the country is made. The main indicators of the state of the road and rail infrastructure in Bulgaria are derived and characterised. The full completion of all highways and the modernization of railway connections in the different regions of the country will have an impact on increasing the competitiveness of the Bulgarian economy and achieving economic growth in the tourism sector.

27. Arnaudov, B. S., Minkov, T. J., Gatovski, I. D., & Blagoev, B. (2022). Increasing the economic and social efficiency of passenger rail transport by introducing new rolling stock. Sofia. 978-619-232-718-7

The author discusses the state of railway infrastructure in Bulgaria. It analyses the Programme for the Development and Operation of the Railway Infrastructure for the period 2017-2021. The main projects needed for the modernisation and implementation of new train control and safety systems are examined. The main indicators characterising the railway infrastructure in Bulgaria are used to make recommendations for its future development and better transport connectivity both at national level and with our neighbouring countries. As a result, the main problems in the state of the railway infrastructure are defined and the relationship between it and the quality of services offered in railway transport is clarified.

28. Sterev, N. Blagoev, D., Stoyanova, Z., Harizanova, H., Gatovski, I. 2013. Dynamics and structural changes in food production in Bulgaria, Publishing complex - UNWE, 346 p. Personal contribution 64-76, 83-333.

In the part developed by the author, the emphasis is placed on the transport systems in the CFP, the specific requirements in the transportation of the main types of cargo in the CFP system and the organization of the supply of goods and raw materials. Modern food production is unthinkable without timely and quality transport service. Road transport is particularly important in the transport services of companies in the food processing sector. The specific requirements for the delivery of the main commodity categories of the CFP are examined. Special attention is paid to the transportation of perishable goods and the need for specialized rolling stock by mode of transport. Recommendations for improving the organisation of loading and unloading operations for the delivery of FMCG goods are made. The system of supplying commercial companies with products from the CFP is rationalized.

29. Velikova, E., I. Anev, I. Gatovski, I. Emilova (2018) Economic effects of the use of mineral springs in spa tourism, Sofia. 177-191 p., ISBN 978-619-232-137-6.

Transport is one of the main sectors in the national economy system. It is in close connection with all other sectors producing different types of goods or services and performs functions both in supplying raw materials, materials, fuels, finished products and in transporting tourists to the tourist site. Therefore, it can be said that the quality of transport service to tourists depends directly on the existing ways of implementing the transport service.

From an economic point of view, increasing the competitiveness of a transport company boils down to realizing the maximum effect of increasing the quality of transport service at the cost of minimum expenditure. This is done by taking into account both the specificity of the mode of transport and the quality of the transport service.

The quality of transport service for the population is characterised by:

- the regularity of transport,
- the improvement of the travelling comfort of the population,
- speed, safety, etc.

Different transport companies, under certain conditions, incur different amounts of costs to achieve a given result in terms of quality improvement. The most competitive firms are those that incur the minimum cost to achieve a given quality outcome, i.e. those that maximise the effect of improving the quality of transport service at the minimum cost.

The main criterion for assessing the quality of transport services is the satisfaction of the transport needs of the population in terms of quantity and quality. The formation of the quality of transport services cannot be expressed by a single indicator, however complex it may be. Only a set of indicators reflecting the most important aspects of transport activity can give a comprehensive description of the quality of transport services.

VII. A published chapter from a textbook and teaching aid

30. Mutaftchieva, B., Parvanov, Hr., Nikolova, Hr., Tsvetkova, Sv., Arnaudov, B., Minkov, T., Gatovski, I., Yordanov, D., TRANSPORT AND INSURANCE. Publishing complex of UNWE, (2016) Own contribution by p. 18- to p. 38, ISBN: 978-954-644-883-5

This chapter, developed by the author, discusses issues related to transport infrastructure and the classification of rolling stock by mode. The nature of transport infrastructure is explained, and the conceptual apparatus of road-road, rail, water and air infrastructure is defined in separate paragraphs. Guidelines for their development and management are given. The analysis is supported by examples from the country's strategic infrastructure sites. With regard to rolling stock, a distinction is made by mode of transport and the different categories of transport vehicles are classified.

31. Vassilev, E., Tsvetkova, Sv., Gatovski, I. INNOVATION MANAGEMENT IN TRANSPORT. Publishing complex UNWE, (2016) Own contribution by p. 185 - to p. 220, ISBN: 978-954-644-929-0

In the part of the textbook developed by the author, an analysis of the interrelationship between innovation, entrepreneurship and risk is carried out. A key place is devoted to the risk manager and his activities and role in reducing it, as well as the necessary activities from the point of view

of identification, analysis and management of risks in innovation. The main methods, organizational arrangements and ways of managing and reducing risks are discussed, and the contribution of engineering innovation to practice is shown.

32. Shterev, N., Blagoev, D., Gatovski, I. Handbook for growth and development of food producing companies. Publishing complex UNWE, (2014) Own contribution pp. 92 - 134, ISBN: 978-954-644-532-2

In the textbook, the author develops the chapter on the development of transport infrastructure, in particular the road and highway infrastructure that serves the transport that provides the needs of the food processing industry in Bulgaria. A SWOT-analysis is made and European and national policies in the field of transport infrastructure development are discussed. An analysis of the state of the country's road and highway infrastructure is also carried out. Guidelines and recommendations for the development of the transport infrastructure, which is a major factor influencing the competitiveness of transport modes, the mobility of the workforce and the economic growth of Bulgaria, are outlined.